

Мен ўзимча кенгашиб, уларни то мақсадлари маълум бўлгунча таъкиб этишини бир оз кечикириши маслаҳат кўрдим. [Таҳминан] тўрт фарсанг ерга бориб тўхтаганларидан кейин мен уларнинг фикрини тушиудим. Мақсадлари бизни тօғдан тушириб, яланг ерда жанг қилиш экан. [Бир неча кун илгари] мен шикаст етказган хироувол амирларни ҳам [Илесхожа] кошига қочиб борганди ва Илесхожа уларни тоза койиб берганди.

Бу пайт мен уларнинг фикридан воқиф бўлганим ва тօғдан тушиётганигимни кўриб, орқаларида қайдига таъкиб этишини мўлжалладим. Жете лашкарлари тօғ этагига етиб келиб, нима қилишини билмай ҳайрон бўйли турганди, баҳодирларимга ён устига қалин ўқ ёғлирни буюрдим. Душманнинг кўпини ядрор қилдилар. Кеч кириб қорону тушишда, қўлларидан бир нима келмаслигини кўришгач, тօғ этакларини гир айлантириб жойлашдилар. Уша кечи лашкаримни тўрт фавжа бўйли, ўзим бош бўйли, тундағаним устига тўсатдан босқин қилиш фикрига келдим. Менинг бу кенгашим амирларимнинг ҳам дилига ўтиргач, тонгга яқин отландим ва тун данасида тўрт томонданғаним устига ҳамма қилдим. Жете лашкари ўзини йигиг, тартиби келтиргунча баҳодир йигитларим уларни тўғизитиб ташадилар. Чопқилаш пайтида ҳар иккى томондан кўп одам ўлди. Жете лашкари «ал-фарор», «ал-фарор» деб чекидилар. Мен Илесхожага етиб олиб, «Йўл бўлсин?» — деб бақирдим. Овозим Илесхожанинг қулоғига етгац, у газаб билан лашкарига дўй-пўнса қилди ва аскарлари орталарига қайдилар. Кун кўтарилгунча қўшинларимиз ўртасида жанг чокин давом этди. Садоқ-ўқдонларимиз бўшади. Ганим лашкари чекина туриб жанг қилдилар ва тўрт фарсанг узоқликдаги ўз қароргоҳларига йўлда тўкилиб-сочилиб, шикаста ҳол, базўр етиб олдилар. Ҳем ҳам тизигин тортиб, орталаридан бошқа кувмадим ва ўша атрофда қўнгидим.

Жете лашкари урушда енгилганига иқор бўлганидан кейин иккичи бор жанг қилишга ботинолмади. Мен эса сипоҳим билан Илесхожа қароргоҳи (ўрду)ни куршаб олдим. Сўнг вақти-вақти билан уларга ҳужум қилиб, муҳорабалар солдим. [Холи жонига қўймай]

«Кўръон», 33-сурә, 16-оят.

23.

тиқасини қуритдим. Охири чорасиз қолган Илесхожа Ҳўжанд суви¹дан ўтиб кетди². Мен ҳам уларни таъкиб қилиб ўтирасдан фатхуз зафар билан Моварооннаҳрга қайдим.

[Шундан сўнг] салтанатимнинг мустақиллиги ва мустаҳкамлиги борасдан кенгашлар ўтказдим. Қенгашларим ўзини шавкатли буок амир (амир азим уш-шашы) деб ҳисоблаган ва бошқа амирлардан ўзини улуғроқ биладётган амирларни итоат этириб, бўйсундириша қаратилганди. Биринчи навбатда Моварооннаҳрда салтанат байргини кўтарганд амир Қозогонинг набираси Амир Ҳусайнини давлатимга шерик деб [элга] эшигиттирдим ва у билан мароса мадор қилим. Гарчи у ташки қўришидан менга дўстлик билдирава ҳам, аммо ичидан ҳамиша ҳасад ва нифоқ мақомиди турди. Унинг ўзи Моварооннаҳр салтанати таҳтига ўтириши орзу этарди³. Унга ишончим ўқилиги туфайли хожа Шамсиддин [Кулол]⁴ мазорига бошлаб бориб, дўстлик изҳор қилиб қасам ичдим. У ҳам дўстликка хилоф бирон иш қўймаслик ҳақида аҳду пайном қилди.

Шундан кейин яна уч бор Қуръони мажидни қўлига олиб, дўстлик бобида онт ичди. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

¹ Ҳўжанд суви — Сирдарёнинг ўрга асрлардаги номларидан.

² Илесхожа 1366 йилда вафот этган

³ 1361—1365 йиллар мобайнида Амир Темур ва Амир Ҳусайн муносабатлари яхши бўлган. Бирор, 1365 йилги «Жонги лойӣ» деб атальмиш муҳорабадан сўнг ўрталарда адоват туғиди.

⁴ Шамсиддин Кулол қабри Шаҳрисабзда жойлашган.

24.

СПОРТ

ЯГОНА ИЎЛЛАНМА

● ТОШКЕНДДАГИ
Георгий Аззамов номли шахмат-шашка клубида шахмат бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш мусобақалари ўтказиди.

Республика областлари иштирок этган бу мусобақада мунхиси — мутасаддиларида яхши таассусот қолдириди. Чуночи, Умид Даҳдохонининг чиқшишлари, Константин Кузнецовининг усуслари, Рашид Тошпӯлатовнинг муносасига бахслари ҳамда Александр Кимининг маҳорати олқишишлари сазовор бўлди. Улар вазилларига мусобақа қўймомда.

Республикамизнинг кучли шахматчилари ўзаро дона сурʼатдан бу мусобақада минтақавий баҳса бериладига яхши оғизда ғориб. Эдди. Барча учрашувларни ҳамда Александер Кимининг маҳорати олқишишлари сазовор бўлди. Улар вазилларига мусобақа қўймомда.

(Давоми. Бони бешинчи бетда).

Тутқунликда олти кун изтироб чеккан Диляфрўз Нигматуллаевдан яхши оғизда ғориб. Отаси бағргига отилган дўйи:

— Дада, сиз менинг оғидимга ёмон одамларни юборибсан. Сиз ёмон дадасиз... Улар менни қўйнанди.

«Бола ўғирлаш» операцияси мусафақияти ўтгандан кунсардан бўлган қаллоблар тенини пул эвазига ободнан ўйинкули қилиши, еб-ичини, яхшини, яхшини ишларидан.

Куръонда таърифланишича, иксон боилий органда ва ўзидан курдат ҳис қилинадан ошиб, босар-тусадини билмай қолар экан. Бой бўлиши билан ақл ва адолат чегарасини унтиб, номайнишларни қилишига ўткарди.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўзимга мутеъ ве мулозим этдим. Мазкур қўшиналаринг амирларидан ҳар қайдига вилоят инъом қилдим. Мендан ажralib ўз улусига кетиб қолган Шер Баҳром ҳали ҳам менга бўйсунини истамас эди. Уни ҳам ўзимга оғдириб олдим ва ҳузуримга ҷақирилтириди. У ўз улуси билан келиб, менга итоат қилажагини билдири. Шер Баҳромни ўз мулозимим этиб, бир вилоятни унга тортиқ қилдим.

Бола ўғирлари ҳам худди шудай — яна иккичи номайниш юшига ҳозирлашадига қўйдилар. Аҳдиға вафо қимматани учун охири менинг [жазойнинг] гиритор бўлди.

Амир Баён сундуғин ўли амир Шайх Мұхаммад ўзини улуғ амир деб ҳисобларди. Унинг ҳам [қўнглини топиб] ўз томонимга оғдириб олдим ва етти қўшинга бошлик қилиб, ўз